

ESZÉCHÉNY
KÖNYVTÁR

A Járáság

Horthy Miklósné.

Janka műterem felvétele.

Ára 10 korona.

Nolzer

női divat- és szőrmeáruháza

IV., Kossuth Lajos-utca 9.

NYAKKENDŐHÁZ

cégnél IV., Kigyó-utca 5 és V., Deák Ferenc-utca 14
nagy nyakkendő-vásár (luxusadómentes)

Férfiingek, Kézeltógombkészletek,
Hálóingek, Sétabotok,
Flanell pyjamák, Parfömök, zsebkendők stb.

Árjegyzék 3 korona beküldése ellenében.
Nyakkendők nagyban Kigyó-utcai üzletünkben.

Régi butorait, szőnyegeit
legjobban értékesítheti
Rosenstinglnél,
Deák Ferenc-tér 4. Tel. 6-76.

Legrégibb keresztény
Szabászati tanintézet
urihölgyek részére
B.-né Paller Amália
Calvin-tér 8.

Martinka András szücs-
mester VI., Vilmos császár-ut 15.
II. em. 27. ajtó.

Buchholz Nővérek
Kozmetikai intézete
Budapest, Király-u. 51. I. 9.

 MATTYÓK A. okl. mérnök
Építővállalat — Ország-
gos Közvetítő-Vállalat
Budapest, IX., Lónyai-u. 45.
Telefon: József 22-99.

YOST írógép 4-es
számu, teljesen jókarban lévő új
festékpárnával eladó. Wolf, Lipót-
körút 6. I. emelet 4.

Festesse meg szőrméjét (felelősség-
gel minden színre) Bordy F. Imre
szücsmesternél Budapest, VI. Ó-u. 11.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhív.
Budapest, VI., Szerecsen-utca 65.
(Liszt Ferenc-tér sarok.)

Schneider Rózsi és Kató

Budapest, IV., Váci-u. 8., félemelet. / Telefon 94-35.

Utcai és estélyi ruhák, köpenyek, kosztümök,
bluzok és pongyolák állandó nagy választékban.

Brilliánsokat, gyöngyöket,

ékszereket mindenkinél drágábban vesz

Székelly Emil ékszerüzlete, VII. Király-u. 51.
Teréz-templommal szemben. Cimre tessék figyelni. Tel.: József 105-35.

Urhölgyek és urileányok részére

szabászati és modellkészítési tanfolyam

nyílt, Párisban diplomát nyert keresztény urinő vezetése
alatt. — Délelőtti és délutáni kurzusok. — Beiratások
naponta délelőtt 9-től 2-ig Váci-utca 20. szám, IV. emelet 4.

Hamisfogakat

Brilliánst

Ékszer

Platinát

Gyöngyöt

Legmagasabb napi áron
vesz:

GROSS ANTAL

BUDAPEST,
VIII., József-körút 23. sz.
félemelet 1.

Vas-rézbutort és sodronybetéteket gyári áron szállít,
valamint javítást, tényezést vállal:

KLEIN GYULA és Tsa vasbutorgyár

Budapest, VII., Baresay-utca 11. sz. Almássy-tér sarok.

G ULYÁS PÁL

főúri cipész
IV., KAPLONY-UTCA 3.

Ófensége Lujza
főhercegnő udvari
szállítója

TETRA Részvénytársaság

Budapest, IV., Gizella-tér 3. sz. Tel. 105-82.

Gyárt higiénikus fehérneműeket, úgymint:

„Tetra”

pelenkát,
csecsemőkelengyét,
férfi-, női- és gyermek-füldőköpenyt,
lepedőt,
törülközőt,
mosdókeztűt,
ideál crépepólyát.

Kicsinyben kapható az előkelő fehérnemű- és egészségügyi üzletekben.

VIII. évfolyam
2. SZÁM

A Társaság

1921
JANUÁR 9

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP

Alapította Dr. DOBAY ISTVÁN.

Előfizetési ár: Negyedévre K 100.—, egyes szám K 10.—

de Robien Laura grófné, a budapesti francia megbízott felesége.

Albatrosi emlék.

Irta Hunyady Sándor.

(2.)

A fiatal tarragon nézte mohón, szomjan, mint valami friss forrást. Egyszerre elszoromodott, úgy érezte, hogy a kifestett és félmeztelen nők érintése méltatlanná teszi ehhez a világoskék selyembe öltözött csodához. Busan, mélyen sóhajtott, hogy a sujtások megfeszültek a mellén.

Barbant őrnagy ránézett, kitalálta a gondolatát és ravasz mosollyal mondta:

— A hölgyek elragadók itt Albatrosban!

Apolló kényszeredetten legyintett.

— No, akiket én ismerek, abból a zsánerből Párisban különbek vannak!

Az őrnagy körülnézett.

— Ez szebb faj, mint a francia és valljuk be, mint a miénk. De persze Albatros uritársasága egy kissé zárkózott és ez őnt visszariasztja, ön a könnyű sikereket szereti, amelyek minden mélység nélkül valók, bezzeg én amikor fiatal voltam, a spanyol hadjáratban...

A hadnagy tiszteletteljesen felelte:

— Igen! — de pillanatra megjelent szemében az ifjuság elbizakodott és megvető mosolygása.

Arra gondolt, hogy be kellene jutni ennek a városnak a társaságába, amelynek a szerencsétlenség és a nélkülözés sem tudta elvenni fényét. Körülnézett és alakot keresett tüstént a parterren a páholyokban, akit belélfonhatna új képzelődésébe. Hirtelen a mód is eszébe jutott, ahogy megjelenhetne ottan, ahol lehetősége van a tüzes, drága és veszedelmes szerelemnek: A levél. Visszagondolt a karjai közt kiszendített tisztre és úgy találta, hogy okvetlen előkelő embernek kellett lennie. Legalább is minden ezt bizonyította, a ruhája, francia tudása, a gavalléria, ahogyan a halál borzalma előtt is erőszakolt valami modort... És a családja, ahová a tárcáját el kell juttatni, éppen itt lakik, a levélre az van írva: Albatros...

Apolló már látta magát, amint megjelenik a kitűnő familiában. Képzelődött, hogy szeretetreméltósága mint fogja enyhíteni a csapás súlyosságát, amelyről hirt vizs, mint lesz dédelgetett vendége nemsokára a gyászoló ismeretlenek segítségével gögösen zárkózott szalonoknak.

Igy merengett, amíg egyszerre elfutotta a szégyen. Hogy milyen gyalázat, amit akar: örömeiket valakinek a halálán keresztül. Milyen hitvány, amiért a haldokló utolsó kívánságának teljesítése csak most és így jut eszébe: »Fuj! Utolsó ember vagyok!« — gondolta, de azért félenken elhatározta, hogy a levelet mégis csak elviszi egyszer, persze másért és másképp, mint ahogyan az előbb kieszelte.

Nem tudott várni. Mindjárt másnap, minden erkölcsös szándéka ellenére nagy gonddal öltözködött föl.

Pillanatokra ugyan elfogta a szégyen toalett közben, ahogy föl-fölbukkant őszintesége és mégis legfényesebb csizmáit húzta föl, díszmentéjét, amelynek bal oldalára egyetlen, nagy gonddal választott, dekoratív érdemjelet tűzött. Olyan volt, mintha skatulyából vették volna ki, amikor a hivatalos vizitek idejében, az »Európa«-hotel előtt, a tarragon katonai bizottság automobiljába ült és a halott leveléről akadozva elolvasta a sofförnek Albatros egyik csendes utcájának nevét.

A ház, amelynek kapujában az autó megállott, régi volt, szegényen kopott, valami elmúlt stílus bájával homlokán. A homályos, hideg, kongó lépcsőházban Apolló komoly ünnepélyességet érzett, mintha kriptába lépett volna. Ez más volt, mint a frivol paloták, amelyekben eddig járt Albatrosban. Előbb megilletődött, aztán megijedt. Ledér és nemes gondolatai összezavarodtak. Most eszmélt csak rá, hogy micsoda keserves küldetésben jár. Félelmében elfelejtett minden előre kiszámított pózt és szót. Szorongva betűzte a második emeleti ajtó emailtábláján ezt a nevet: Abel. Kinlódott, mi rejtőzik és mi vár rá e néma, tiszta, sárgaréz-kukucsalkálással és postaszekrénykével ellátott ajtón tul. Sokáig küzködött, habozott, csizmáját surolta a küszöbre tett lábtörlőn, végre elrémülve, hogy ott lephetik meg, elszántan megnyomta a csengő csontgombját.

A kukucsalkáló rostély a elsötétedett, Apolló érezte, hogy titokban megnézik. Aztán kinyílt az ajtó és a tiszt belépett az előszobába, ahol egy csodálkozó szép leánytalálta magát szemben. A fiatal hölgy olyan szép volt, olyan különös meglepett tekintete, annyira elegáns, bár a keblén egyszerű kék kendőt fogott csak össze, hogy Apolló megdöbben, mintha kiáltana benne valami: Ez az, akit százezer közül választanék.

— Abel önagságát keresem. Fontos ügyben! — mondta fránciául.

A leány ráemelte barna szemét:

— Anyámat? — kérdezte egy kis csodálkozással, aztán az előkelők közömbösségével tette hozzá: — Tesék, mindjárt hívom!

Apolló a fogastra akasztotta sapkáját és prémes mentéjéhez nyult, hogy levesse.

— A szalonban hideg van! — figyelmeztette a leány.

Apolló huszonötöstendős heveségével felelte, hogy nem baj, ő nem fázik.

Az elfogadó szobában tényleg hideg volt, de a tiszt mégsem attól didergett. Egyszerre szemben állt a halott anyjával és testvérel. Két komoly és aggodalmas női arcot látott, amint fürkészve fordulnak felé. Röstelni kezdte, hogy olyan sugárzó, fiatal, hogy úgy

Arany-, ezüst-, brokát-
cipő-ujdonyságok.

Papucs-különlegességek!

Lafayette, IV. ker., Váci-utca 35. szám.

Szőrmekabátok, rókaboaák,
muffok

legjutányosabb árban kaphatók:

Evetovics szücsmesternél

Budapest, V., Erzsébet-tér 8, I. em.
Folyosón balra.

BALÁZSNÉ közismert **műfűző-speciálista**

Wien, I. Graben 12. Marienbad, Josefsplatz

budapesti szalonját személyesen vezeti. IV., Váci-utca 8. félem. 9

kicsipte magát, szégyelte fényes csizmáját hangos sarkantyúival és Szent Anna szikrázó keresztjét a mellén.

Dadogva kezdte:

— Az ön fia, asszonyom, Robinson hadnagy, a második albatrosi dragonyosezredből? . . .

Az ősz dáma arcából eltűnt minden szín.

— Igen. Egyetlen fiam! Hónapok óta nem kaptunk tőle hirt. Mások mondták, hogy fogoly. Hát . . . nem az? . . .

Apolló nem tudott felelni, színlelni vagy hazudni, csak a fejét hajtotta le némán.

Abel asszony alig hallhatóan, valami szörnyű sutogással kérdezte:

— Meghalt?!

A fiatalember torka elszorult, szótlánul intett, hogy igen . . .

Most rémitő csönd lett. Robinson hadnagy anyja riadtan nézett körül, mintha valami segítséget várna, vagy cáfolatot a levegőből. Aztán hirtelen éleset sikoltott és összeesett a szőnyegen.

Apolló maga is csaknem elvesztette eszméletét az izgalomtól. Pillanatok múlva úgy tért öntudathoz, hogy a földön térdepel, az ájult hölgy kezét dörzsöli és az arca csupa viz a szeméből ömlő könnyektől. Körül a szétbomlott fehér hajból kiesett hajtük heverték, a

Sándor-Török Zsófia.

Jekel Hedda felvétele.

Martos
CIPŐ

Estélyi-cipők különlegességek
IV. Váci-utca 11^b

szőnyeg össze volt gyűrve és Abel kisasszony szeme leirhatatlanul fénylett sötét udvarában.

Apolló könnyörgött.

— Bocsásson meg ügyetlenségemért.

A leány ránézett.

— Jobb, hogy így hamar tuestünk rajta.

Amikor egy kis ecet és kölniviz segítségével magához térítették az ájultat, a kisasszony azt ajánlotta, hogy menjenek az ebédlőbe, ahol fűtve van. A kandalló torka ugyan ott is hideg és sötét volt, de egy takarékos kis vaskályha izzott előtte. Az asztalon szerény reggeli maradványai voltak, a zsardiniéren néhány szem mandula. Mindenben valami gögös szegénység érzett, amely csak most lépett az elmúlt jómód helyébe.

Apollót a kályha közelében ültették le és az anya egész fájdalmas érdeklődésével fordult feléje:

— Ön látta?! Hol, hogyan? Mondjon el mindent felőle!

— Mint egy hős, úgy viselkedett és a karjaim közt szenvedett ki csata után . . .

— Mindent, mindent mondjon el! — sürgették.

Apolló nagyot lélegzett és elkezdte:

— Mi huszonhárom vadászok az Atlaszban álltunk, komisz helyen, körülöttünk minden csupaszmésző, vakító fehérség és forróság. Az emberek úgy hullottak, mint a legyek, nehéz ágyutűznek kitéve és boldogok voltunk, amikor augusztus derekán végre parancsot kaptunk a támadásra. Mindnyájunknak vágya volt, hogy mozduljunk, akárhogyan, akárhova, csak el abból a pokolból . . .

Abel asszony türelmetlenül fölemelte kezét:

— De a fiam . . .?

Apolló elpirult.

— Azonnal! — és folytatta. — Szemben az ellenséges pozíciókat gyalogositott albatrosi dragonyosok védtek. A dragonyosok vitézül viselkedtek és nekünk keserves közelharcban, bajonettel és puskatussal kellett őket kivernünk az árkokból. Aztán, mikor a támadás után berendezkedtünk az új állásokban és összeszedtük az ellenfél halottjait és sebesültjeit, akkor találtam rá az ön fiára . . .

— Még élt, beszélt?

— Nagyon gyönge volt, sok vért vesztett. Leültem mellé a földre, átöleltem és vigasztaltam . . .

— Szendett . . .?

— Nem, nem hiszem. A meleg kiömlő vér minden fájdalmat elnyom.

Csöndesen ültek így és beszélgettek tovább, míg lassan sötétedett. A fiatalember érezni kezdte, hogy a látogatás tulhosszura nyult, magukra kellene hagyni a gyászolókat. Elbucsuzott. Az előszobába a leány kísérte ki. A küszöbön Apolló megállott:

Különleges
és legújabb

eredeti párisi modellek

estélyi, délutáni és szövetruhákban,

caepék, kosztümök, bundák

állandóan
nagy választékban

BECK LEOPOLDINE szalonjában

Budapest, V. Dorottya-utca 3. sz. II. emelet.

— Ne haragudjon rám, én nem tehetek róla!

Válasz helyett Abel kisasszony kék kendője alól kinyújtotta kéz-fogásra nyílt büszke tenyerét.

Apolló a kapuban észrevette, hogy elfelejtette a fő dolgot: nem adta át a levelet meg a tárcát. Az érzelmek viharában, a könnyek és sikoltások között ez kiment a fejéből. Később pedig úgy elmerült saját hangjának csengésében, hogy nem jutott eszébe más, mint hogy elragadja a két hölgyet. Most csak néhány lépcsőn kellett volna visszamenni és tüstént elintézhettek volna mindent. De Apolló nem tette ezt. Beugrott az autójába és még örült, hogy a dolog így esett, hiszen más-kép talán sohasem látja többet a leányt, mert Abel asszony nem kérte további látogatását. Most meg van ürügy rá újra fölmenni, van ideje kitalálni valamit, ami nem engedi, hogy elszakadjon ez a tragikus pescsütü ismeretség.

Nagyon tetszett neki a leány. Ahogy rohant a nyitott gépkocsin, a szél mintha a nevét hozta volna: Dóra, Dóra! Elevenen látta maga előtt: Az otthoni ruha enyhe kivágásában a kis sórtartókat, amelyek nem a soványságot, csak az ifjúságot jelentették. Gödrös állát, piros, komoly, mosolytalan száját. Izgatta a könnyű pehely ajka fölött, amely bársonnyá sötétedett hátul a nyakán, fekete hajának tövében. Fülében csengett mély hangja és még az az idegenszerűség is elbájolta, amivel a francia szavakat ejtette ki.

Amikor Abel asszony elájult és ők ketten élesztették, egymáshoz ért karjuk, a leányé rugalmas volt, kemény és Apolló képzelődött, hogy érezte forróságát is, amint sütött a szöveten át.

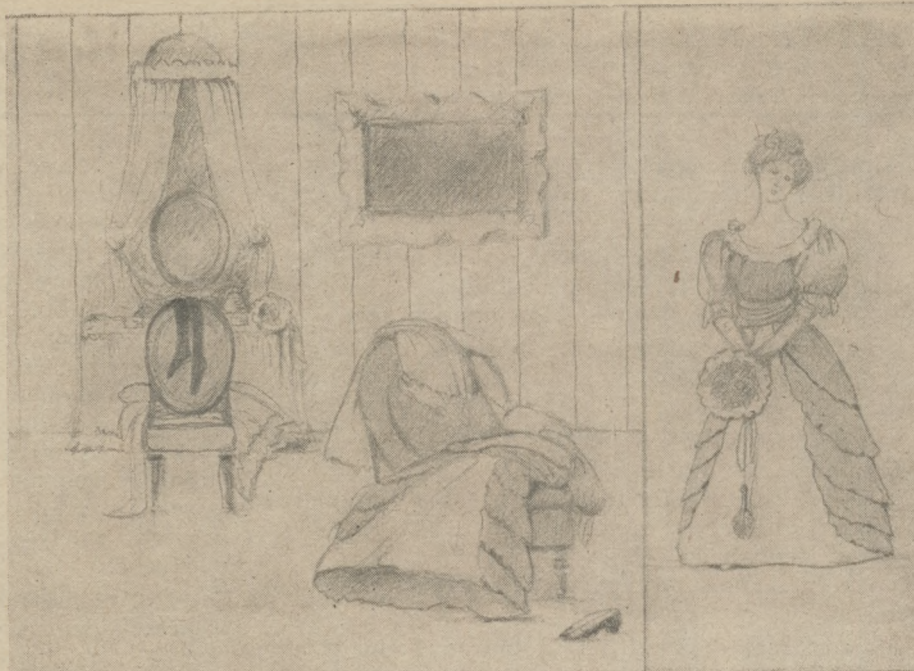
Nem tudott másra gondolni és amikor összegyűrt ágyában, párnáját átölelve elaludt, az álma is vele foglalkozott.

Reggel karikás szemmel ébredt és más embernek érezte magát. Mély öröm, nyomasztó nyugtalanság, szórakozottság keveredett abban az állapotban, amelyben volt. Türelmetlenül kelt ki az ágyból, mintha rettentő sok dolga lenne. Aztán az unalom szaharája következett.

Nagyon korán volt, még órákat kellett eltöltenie, míg a látogatás ideje elkövetkezik. És nem talált semmi más mulatságot, mint hogy merengett; vajjon ő tetszik-e a leánynak. Ugy érezte, hogy — igen. Amikor beszélt, a leány olyan szenvedélyesen hallgatta, kigyult szemmel, sápadtan, hogy a fiatal tarragon azt képzelte: ebből megilleti valami őt is, nemcsak a történetét.

Az ajtó előtt, amikor csöngetett különös izgalom fogta el, olyan furcsa, nagy, hogy rendbe kellett szednie kapkodó lélegzetét. A cseléd, aki bebocsátotta, elkérte névjegyét, bevitte és aztán bevezette őt is a parányi vaskályhával fűtött ebédlőbe.

(Folytatjuk.)

Bál előtt régen.

Törs Tiborné Pártos Lili rajza.

A RÉGI ÉS AZ UJ.

Kabarédal.

*A régi rossz volt: kártyás, léha,
Ivott és meg is ütött néha,
Gyötört, kinzott, szivta a vérem
És sohasem törődött vélem.
Az uj: szelid, gyöngéd, figyelmes,
A feje bubjáig szerelmes,
Babusgat mint egy pólyás bébit,
Hogy elfelejtsem azt a régít!*

*A régi költő volt szegény,
Rossz csillagzat a sors egén,
S mivel nem volt sohase' pénze,
A földi dolgokat lenézte.
Most másképen van végre minden,
Van szép ruhám és selymes ingem,
Fogatom is van, könnyű, légi,
Ilyet nem vett nekem a régít!*

*Jobb élet ez most, mint a régi,
Jobb így selyemben, fényben élni,
Régen úgy éltem, áldás nélkül, —
Az uj majd elvesz feleségül!
És én, jaj, úgy fogom szeretni,
Ahogy a földön soha senki,
Csak őt a jót, a szentet, égít, —
A régít... istenem... a régít.*

EGYED ZOLTÁN.

PAÁR és WOLFERS FRÉRES

ékszerészek - joailliers

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

Műhímző és
rajzterem.
Ajour, plissé
és
gombáthuzás

ZAHRADIL

Király-u. 42. (félem.)
Telefon: 128-31.

Saját tervezésű ere-
deti művészi gép- és
kézi hímzések.
Gépschlingelés és
fehérenműhímzések.

Bál előtt ma.

Törs Tiborné Pártos Lili rajza.

A „Bujdosó könyv -ből.

Irtá Tormay Cécile.

1918. nov. 24.

Álmatlanok mostanában az éjszakák, de azért nem tudok dolgozni. Mintha a szépség minden szava elkalódott volna abban a mocsárban, melyben a napok gázolnak, semmi se jut eszembe. Agyvelőm kétségbeesett sivárságában csak a rémhírek köszálnak, melyeket elhoz a reggel és nem hazudtol meg az alkonyat.

Ma éjjel leveleket irtam. Reggel leküldtem bélyegért. Oda tették az íróasztalra. Mi ez? A király, a királyné, a parlament képe felett fekete nyomtatás, egy szó: »Köztársaság.« Keresztbe nyomtatott betűk a királyné finom kis fején. »Köztársaság«, ez a szó fut át Szent István koronája felett a király homlokán.

Ami november 16-ika óta annyiszor megfordult az eszemben, most szinte szorongva nyilallt a szivemen át:

A korona, a koronánk . . .

Nem ékszer az, nem pompa és nem disz, de maga Magyarország. Királyságok jöttek és mentek a földön, nem volt azonban népe a világnak, melynek valaha is azt jelentette volna a koronája, mint amit a mienk nekünk jelent. A magyar korona minden magyar és minden magyar rög és minden termés és minden aratás . . . Benne nem csupán a királyságot tépik le az ország fejről, hanem azt, ami voltunk és ami lehetünk.

Ájtatos homályban, vaspántos ládában, fenn a budai várban él évszázadról-évszázadra az aranyba öntött ősi symbolum és ezer éven át mindössze ötvenháromszor ötvenhárom király fején vonult el koronázások napján a magyar föld felett. És egyszer, mikor az ezer év fordult, a Millennium ünnepén . . . kiteve közszemlére, akkor állt ott a koronázó templom oltára előtt. Jött a

nép, láttam a szememmel: galambósz magyar parasztok, munkások, urak és térdet hajtottak előtte, mintha szentség lenne. Térdet hajtottunk: önmagunk előtt borultunk le. És láttam Károly király fején egy decemberi napon a fejedelmi vén Buda falai alatt, hatvanhárom vármegyénk zászlóinak a lobogásában, rivalgó éljenek között, a nagy tiszta Himnusz gyönyörű dalában.

A hazaárulók és hazátlank tábora szentségtörő kézzel letaszította Szent István koronáját. Ők azt hitték, hogy a király fejről taszítják le. Pedig az a korona nemcsak a király fején volt. Mint egy aranyabroncs, az fogta össze a Kárpátok óriási láncait, Erdélyt, az Adria kék öblét, Horvátországot és Szlavóniát, — a róna egész birodalmát, melynél területében egységesebb ország nincs Európa földjén. És most, hogy az aranyabroncs nem fogja többé össze, széthull és bomlik az, ami végtelen időközön át egy volt.

Gyámoltalan féltés támadt bennem.

Mint az életnél előbb lényt babonásan félteni kezdtem a koronát. Ugy éreztem: csak addig vagyunk, amíg van. Pusztulása reménytelené tenné a mi pusztulásunkat is. Mit forgatnak fejükben a hatalom mai birtokosai, akik gyűlölnék mindent, ami multunkkal és jövőnkkel összefügg? Károlyi nem fogja őket akadályozni, tőle ugyan azt tehetik a koronával, ami nekik tetszik.

A napokban Ambrózy gróf, a koronaőr elment Károlyi Mihályhoz és bebocsáttatást kért. Károlyi éppen villáséggel ült és gróf Pejacevich Márkus volt a vendége. A komornyik jelentette, hogy a koronaőr kinn vár.

— Hadd várjon, — mondotta a Károlyi — reggelizem, — és nyugodtan tovább evett. Egy idő múlva megint jelentették neki, hogy Ambrózy gróf sürgősen szeretne vele beszélni, mert el kell utaznia. Károlyi, akihez bejelentés nélkül mehet be Kéri, Jászi és Pogány, megint kiüzent az ország egyik első zászlósurának, hogy várjon. Szivarra gyujtott és a fekete kávéjához ült. Ismét eltelhetett vagy egy félóra, mikor harmadszor üzent be a koronaőr.

— Hát ha nem várhat, akkor menjen, — mondotta Károlyi Mihály. Pejacevich kérlelni kezdte. Végre is engedett. — Nem bánom hát, de két perc alatt végzek velem.

Kiment, szivarral a szájában és két perc múlva csakugyan visszajött. — Elintéztem, — mondotta és nevetett hozzá. — Azért jött Ambrózy, hogy megkérdezze: mi történnék már most a koronával? Mondtam neki: tedd egy bankba, vagy dugd zsebre, bánom is én . . .

És a szemem előtt egyszerre megint felmerült a koronázó templom ájtatos homálya. Az oszlopok, az ívek és az oltár előtt, biboron a korona sápadt aránya . . . Egy vén paraszt galambósz fejét látom, éles turáni arcát, mintha vésővel vágták volna bele a templomi derengésbe, meghajlik és kérges keze keresztet vet a mellén.

Fards du Sphinx

El nem tűnő
arc- és
ajakfesték.

Sphinx

illatszerek,
kozmetikai
különlegességek.

La Sphinx qui rit . . .

Eau de Toilette.

Az előkelő világ toilette-cikkei. — Mindenütt kapható.

Kálmán László bankháza

Budapest, IV., Gróf Károlyi-utca 16. 11. Telefon: József 64-80.

Tőzsdei megbízások teljesítése legelőnyösebb feltételek mellett,
: : külföldi pénznemek vétele és eladása. : :

gróf Somssich János és felesége.

Székely Aladár felvétele.

KARÁCSONY MÁSODNAPJÁN.

Az ablakok le vannak függönyözve.
A hegyek vállán fénylő hólepel.
A karsu tornyok kéklő silhuettje
Némán mutat a messzeségbe fel...

Tél szeretője: Csend dudol magának...
Bágyadt derengés rőt vizek felett...
A Holnap országutja elmosódott
S a várvavárt Vendég nem érkezett...

A gyermekkor már nem riad csodákra.
Özvegyi bu megenyhült, révbe ért...
Sötét szobákban nagyszemű Titoktól,
Kisértetektől fél a kis cseléd...

Öreg December áldomásra tölt már...
Lilás cserjék az álmos partokon...
Az élők babonásan összebujnak
És minden szépség bánattal rokon...

A mennybe fönt ma ünnep-délután van...
Valaki halkán, fájón felkacag...
A mennyei karácsonyfa tövében
A holtak emlékekkel játszanak...

BALLA IRMA.

SALON AIGNER

Robes menteaux, costumes, blouse et des toilettes soires

Váci-utca 11/b. II. em. 4. ajtó.

KOSZTELITZ KÁLMÁN Parfum és
kozmetika
különlegességei
Budapest, V., Dorottya-utca 12.

A Társaság

A Társaság új szerkesztőségi és kiadóhivatali helyiségei IV., Muzeum-körut 1. szám alatt vannak. (IV. em.) Kérünk minden levelezést és postai küldeményt új helyiségünkbe címezni. Hivatalos órák d. e. 10—1-ig. Telefon: József 55—40. Hívásra d. e. 10—1-ig válaszol.

*

Bridge az Országos Casinóban.

Tizenhárom-tizennégy évvel ezelőtt négy fiatal ur telepedett le az Országos Casino egy kártyaasztalánál s két csomó francia kártyát rendelt. A komornyik meglepetve s kissé bizalmatlanul fogadta a rendelést.

Az egyik csomó kártyát az urak szétterítették az asztalon, lappal lefelé s mindegyikük húzott egy kártyát. Erre szó nélkül s minden látható vagy érthető ok nélkül felkelt mind a négy ur.

A komornyik arcán az aggodalom jelei mutatkoztak.

Az urakujból helyet foglaltak s az egyik elkezdte a kártyát osztani, még pedig egyenként s bal felé; a vele szemben ülő játékos pedig szakadatlanul, szinte lázasan keverte a kártyát.

A komornyik már sok mindent látott. A komornyik jó szívű. A komornyik kétségbeesetten rohant a telefonhoz.

*

Mindez másfél évtized előtt történt. Amikor a bridge elkezdte hódító körutját. Azóta nagyot fordult a világ. Ma a komornyik mélységes szánalmat érez a kezdő bridgeista iránt s felragyog a szeme egy szellemes és merész impasz láttára.

A tarokk, az alsós, az écarté, a piqué ugyszólván csak emlékezetben élnek; fel-felbukkannak hébe-hóba, de csak csapadékszerűen: elvétve. A bridge elsöpört minden más játékot. Az alsós fejtette ki vele szemben talán a legszívósabb ellenállást, de csakhamar ő is behódolt. Ma nyugodt biztonsággal állapíthatjuk meg a bridge hegemoniáját az egész vonalon.

Wilde Oszkár a maga idejében joggal mondhatta »there is absolutely nothing in the world but youth«, — ma már hozzá kell tenni »and bridge«.

A bridge térhódításában az izlés, az ész és az elegancia győzelmét látom a divat, a ravaszság és a cicomázottság felett. A többi kártyajáték csendben, levertsége biztos érzetében vonult a háttérbe a feltűnt új csillag elől.

Ez a csillag ott ragyog a casino játékszobái mennyezetén; ennek a fénye mellett folynak a bridgepartiek — a casino világitása elégtelen lenne ahhoz, hogy játszani lehessen mellette — s a fényen kívül egy kis meleget is áraszt ez a csillag.

*

KATZER SZÜCSÁRUI VILÁGHIRÜEK

:: Főüzlet: VI., Ó-utca 44. szám. ::

Mme Olly és Erzsi bécsi fűző- és fehérenmű-terme
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. jálam. — Telefon: 104-58.

A bridgeben van valami a Léthe vizéből: feledtet. Pár órára elfeledteti a szénhíányt, a zsirhiányt, a cukorhiányt, a zürichi tőzsdét és azt, hogy az országok nem sakkfigurák, melyeket ide-oda lehet tolni. Pár óráig csak a pikk dáma és a pikk király viszonya érdekel. Érdekes ez a viszony; a király az ellenfél táborába tartozott. Nem nagyon sietett a dámához, pedig a dáma mögött tekintélyes hozomány állt: a pikk ász. A jószívű, de intrikus hajlamu Impassze hercegnő fondorlatai törbe csalták a királyt, beleszédült a dáma ölébe karjaiba. A caro király szerencsésebb volt. Impassze hercegnő rá is kivetette hálóját, de ő hajthatatlan maradt. Mindenkitől elhagyatva, egyedül állt a treff király és a pikk kettes társaságában. Lehet, hogy az egyedüllet, az önmagára való utaltság adta az erőt az ellentállásra, tény, hogy ellent tudott állani a hozomány csábitásainak s brutálisan leütötte a dámát. Ilyen s ehhez hasonló tragédiák napirenden vannak s állandó, kellemes izgalomban tartják a kedélyeket. Császár Imre megsiratja a szegény leütött dámát, de megbocsát a királynak, mert megérti. Nem úgy Tóth Jenő, aki lovatlanságot, sőt durvaságot lát a király tettében. Nem tudja neki e brutalitást megbocsátani s titokban bosszút esküszik. Mikor kevéssel utóbb szegény caro királyt renonce gyanuja alatt letartóztatták (demokratikus idők járnak) s hívei a király szabadonbocsátását követelték,

Sikióssy Mária.

Janka műterem felyétele.

Maison Brandstädter

angol és francia női divatterme: V., Erzsébet-tér 1.

Tóth Jenő szembehelyezkedve a közvéleménnyel, pártatlan jury elé kívánta az ügyet terjeszteni. Royalistákat nem fogadott el bírának. Nádossy Imre látható elégtétellel vette tudomásul a dáma gyászos végét. Feltétlenül megbízható forrásból tudja, hogy a dáma ereiben egy parányi keleti vér csörgedez. Nádossy különben — mióta főkapitány — alig néz fel a casinóba. Ha igen, csak éjjel és működése kizárólag a kibicelésre szorítkozik. Oly mélyen nem érez együtt kibic játékossal, mint ő. Játszani pedig senki sem szeret úgy, mint Mikó Ferenc. Rövid étkezésekkel megszakított harminchat órán át képes játszani, feszült figyelemmel, kitűnően s teljes odaadással. Nála nincs elhamarkodás, elnézés, contenanceból való kijövés; őt nem ragadja el a nyeres s nem hangolja le a vesztes. Ha Hamlet Ofélia szemében »minta egy szoborhoz«, Feri mindnyájunk szemében »minta egy igazi bridgejátékoshoz«.

A lezajlott rubber történetének elmondásában pártatlan Hoitsy Pál. Mióta hazánk ege beborult, ő is csak a briúge csillaga iránt érdeklődik nagy szeretettel, derüs nyugalommal.

Pscherer Károly, a Mester, bridgezni csak vacsora után szokott. Vacsora előtt áttörhetlen kibicgyűrű feszült figyelme mellett mutatja be utolérhetetlen saltóit s preferancetrápézen. Vacsora után pihenésképpen bridgezik s ezzel missziót teljesít. Megkedveltet a bridget azokkal, kik még nem szeretik vagy nem eléggé szeretik. Minden bemondását, minden kihívását bevonta humorának csillogó zománcával.

Hogy a rendes, szokott partnerekkel játszott rubber ne váljék unalmassá és sablonszerűvé, arról gondoskodik Lukács Géza. Játéka káprázatos, briliáns; licitációja egyéni; ellenfele kitörő örömmel, partnere méla rezignációval hallja bemondásait, melyekkel megelőzte korát. Kevesen értik ma még; de nem adok neki száz évet s a jobb belátásra tért utókor le fogja róni hálája s elismerése elkésett adóját korai sirba szállt apostola iránt.

A belső szobák egyikében játszik nap-nap mellett Marton János. Ami Hubay, Paganini és Banda Marci a hegedűn, Liszt a zongorán, az Marton János a bridgeben.

A kártyák értékelése, a bemondás, a támadás terve, a végrehajtása, az egész partie megjátszása, mindmind egy istenadta tehetség megnyilvánulása. Nincs az ő játékában hamis hang, tévessuppositio, elnézés, elfelejtés, nyakatekert tulokoskodás; az ő játéka maga a tökély.

Vannak partiek, melyek játékosairól nem mondhatni el ugyanezt; partiek, ahol bridge elnevezés alatt valami egész sajátos anarchisztikus játékot játszanak.

Egy barátom, ki nem egész benfentes még ezekben a kérdésekben, megdöbbenve szemléli ezt a partiet.

- Mibe játsszák ezek pointjét?
- Ötven fillérbe, — felelem.
- És Martonék?
- Egy fillérbe.

*

Szombat éjjel a rendesnél sokkal élénkebb bridgelet van a casinóban. A Hunnisták vonulnak fel a játéktérbe, hogy a bridge hangjai mellett elfelejtsék a vacsora viszontagságait.

SOMOGYI SZŐRME-DIVATTERME
VIII., Rákóczi-ut 23. sz. I. em.

Fáy Marica. Janka műterem felvétele.

Télen nem lehet evezni, az alsókar izmait azonban foglalkoztatni kell. Erre is jó a bridge, bridge a végkimerülésig, hajnalig. Zorkóczy Tiborról, a pompás evezősről legintimebb barátai sem tudták eddig kétséget kizárólag megállapítani, mit tud jobban, evezni vagy bridgezni? Szukováthy Istvánnal tisztában vagyunk; azaz nem egészen. Az ő játékát misztikus fátyol borítja. Ugy tartja a kártyáit, hogy kibiceit szemidegsorvadás veszélye nélkül nem nyerhetnek áttekintést felettük.

Az ország közéletlémezésének súlyos gondjai emésztik Bezerédj Andort. Ami kis ideje marad, a bridgenek szenteli; ugyanezt teszi Langer Rudolf is azzal a különbséggel, hogy az ő idejét nem a gondok abszorbeálják, de a tánc. Mindent végigtáncol, tánc közben nem ad impasszokat. Annál merészebben és szebben impasszol a bridgeben. Nagyon jól és nagy szerencsével játszik. Őszintén sajnáljuk, neki még nem szabadna nyernie.

A dámát leütő királyt megértő Császár Imrén kívül van még egy Császárunk: Károly. Őt is elkapta a bridgeláz; szenvedélyesen és pompásan játszik. Császár Károlyt nem lehet hamis licitációval félrevezetni: mint fegyelmezett agyu nagy jogász szabadon mérlegeli a bemonadásokat.

Van azonban egy nagy hibája. Fegyelmezett agyu dacára — vagy talán éppen azért? — nem hisz a vonalelmeletben. Mit csináljak vele? Meggyőzni nem tudom. Elkeseredésemben cikkem végére hagytam őt.

*

Maison Lugossy

angol és francia női divatterme IV., Károly-körút 16. II. 15.

Földváry Imre férfi divat és fehérnemű divattermei
IV. Kossuth Lajos-u. 18 és VIII. Rákóczi-ut 7
Angol női bluzok s férfi fehérnemű, mérték szerint.

Nem tudom, lesz-e valami a Népek Szövetségéből s ha lesz, lesz-e ennek a szövetségnek bridge-osztálya, mely évenként egyszer, Hágában a békepalotában nemzetközi bridgeversenyt rendez. Ha igen, akkor erre a versenyre szegény Csonka-Magyarország százával küldhetné bajnokait. Az első versenyre jelöltjeink: Hajós Menyhért és Marton János. Ellenfeleik lehetnének a kerek föld leghíresebb bridgematadorjai. — Az eset nyugodt lenne!
Kösch Elemér.

*

Esküvő. Báró Born Frigyes és neje, miskei és csertői Gajary Stefanie leányát, Beatrixot december 28-án vezette oltárhoz Szalatnay Benó, cseh-szlovák követségi titkár, id. nagyszaltnai Szalatnay Benó prágai nagyiparos és néhai neje nagyszaltnai Szalatnay Benóné szül. pravonini Kulich Anna Erzsébet fia.

*

Bujdosó könyv. A háborus irodalom sivárságát és szegénységét csak a forradalmak és a restauráció irodalmának ötlettelensége és alacsonyrendűsége mulja felül. Azok a könyvek, amelyek az elmúlt hét sovány esztendő alatt aktuális tartalommal vagy legalább is aktuális vonatkozásokkal jelentek meg: propaganda-iratok. Ezek a propaganda-iratok azonban mélyen alatta maradnak azoknak az írásoknak, amelyek — például — a francia forradalmat vagy akár a magyar szabadságharcot előkészítették és lángra lobbantották. Az irodalmi színvonalat kortársaink háborus és forradalmi írásai közül csak igen kevés éri el, épp ezért, különösen fel-tűnik az olyan, amely ezen a színvonalon is felülemelkedik. Tormay Cécil Bujdosó könyve ezek közé a kivételek közé tartozik. Ez a könyv: napló. Az őszirózsás forradalom naplója a proletárdiktatura kikáltásának napjáig. Nem az eseményeket tükrözi. Tormay Cécil meg sem kísérli, hogy a történelemtudós igen problematikus tárgyilagosságát erőltesse magára. A könyvében azokat a gondolatokat, érzéseket és hangulatokat jegyezte fel, amelyeket belőle az események — az ország szekerének a lejtőn való démoni és borzalmas rohanása — kiváltottak. Vallomás, credó, lira: ez van a kötetben, amely nem fényképfelvételek gyűjteménye, hanem egy lélek viharzásának, fellendülésének, elbágyadásának, gyászának és fájdalmának a lekottázása és azért értékes, mert ilyen. Egy lélek képe a forradalomban. A forradalom kora elszomorító és alacsonyrendű jelentőségeivel egyetemben is: érdekes kor volt. A lélek pedig, amely ebben a Bujdosó könyvben számot ad élményeiről: finom, érzelmes és erélyes, gazdag, művészettel teljes, szép eszményekért hevülő és erősen, tudatosan, szenvedelmesen, rajongóan: magyar. Abból, amit eddig mondottunk, már nyilvánvaló, hogy a Bujdosó könyv szép könyv, jó könyv. Olvassa el és őrizze meg mindenki az unokái számára, mint talán egyetlen szép emléket olyan napoknak, amelyekben élni, kortársnak lenni egymagában is keserves kín volt s bűnhődés nemcsak a múltért, de a jövőért is.

*

Perzsaszőnyeget veszek legmagasabb napi árban.
Bolgár István, Vilmos császár-ut 5. Telefon: 8-88.

LORSCH táncitanár

előkelő úri családoknál magánórákat ad.

BUDAPEST, IX., Telepy-utca 23. szám.

Kis hírek a társaságból. iklódi Szabó Andor és felesége december 28-án vacsorát adtak, melyen megjelentek: Ángyán Béla és felesége, Perczel Miklós és felesége, Biró Pál és felesége, Sibrik Sándor és felesége, báró Láng Mihály és felesége, Magyary-Kossa József és felesége, Láng Boldizsár báró, Kövessék, báró Kornfeld, Vuk Alajosné, Otrubányi alezredes, Révhegyi százados stb. — *Szilveszter este* az Országos Kaszinó kis sárga termében Okolicsányi Károly és felesége vacsorára látták vendégül Fernbach Pétert és feleségét, Szemző Imrét és menyasszonyát, Kiss Margitot, Martynovich Kálmánt és feleségét, Fabinyi Micit, Révhegyi Ferencet, Babich Gyulát, Hanzély Lászlót, Szemző Kálmánt. — Báró Guttmann Arthur és felesége várbeli palotájukban fényes estélyt adtak báró Guttmann Henrik és Grete Lieserl eljegyzése alkalmából.

Esterházy Pál herceg, boldogult Esterházy Miklós herceg legidősebb fia, a hercegi hitbizomány jelenlegi ura a következő levelet intézte Berzeviczy Alberthez, a Magyar Tudományos Akadémia elnökéhez:

„Kegyelmes Uram!

Még Münchenben, ahol egyetemi tanulmányaimat folytattam, szereztem tudomást azon rendkívül nehéz anyagi viszonyokról, amelyek a magyar művelődés és magyar szellem első intézetének, a Tudományos Akadémiának sikeres munkásságát hátráltatják. Mint fajomnak hű fia és mint a tudományos munkásságnak tisztelője, erkölcsi kötelességemnek tartom, hogy Akadémiánk segítségére siessék. A mai nappal intézkedem, hogy a Földhitelintézet 250.000 (Kettőszázötvenezer) koronát utaljón át

de Robien Erzsébet grófnő, a budapesti francia megbízott leánya.

MIKUSKA ANDRÁS

szabó és breeches-készítő 1885 óta
V., ERZSÉBET-TÉR 5.

Békeminőségű angol
szövetek. Legutolsó
londoni divatlapok.

nevemben Nagyméltóságodhoz. Ezen összeg nem alapítvány, ilyen irányu terveim megvalósításához, ha a Gondviselés kegyelme is úgy akarja, egyetemi tanulmányaim után fogok hozzá. Most csupán az anyagi terhektől való mentesítést célzom, vagyis köteles adómat akarom leróni a magyar Gêniozus s annak legelőkelőbb képviselője, a Magyar Tudományos Akadémia iránt.

Esterházy Pál herceg.

A fiatal herceg ezzel a lépésével és ezzel a levelével egy olyan perspektívát nyitott meg a nemzet számára, amelyik mellett jelentőségében eltörlül maga a konkrét nagy adomány is.

Az idegenből érkező eme nagy támogatás a Besenyey és Széchenyi István levegőjét érezteti újra és a cenki kripta nagy halottjának megdobban talán a szive, amikor a szomszédos Esterházy-hitbizomány ifju gazdája már tizenkilenc éves korában határtalan fajszeretetének és a Magyar Tudományos Akadémiának hoz szép áldozatot és levelében már előre veti árnyékát az ő későbbi tudományos terveinek.

Tarnay Alajos a kitünő dalköltő január 23-án este a Zeneakadémia termében gyermekek részére hangversenyt rendez. A nagyszerű gyermek-meséket, melyek Tarnaynak elsőrangú zenei specialitásai, Kallós Erzsébet hangversenyének adja elő s maga a művész kíséri az énekszámokat zongorán. Részletes műsorral jövő számunkban szolgálunk. A különleges hangverseny iránt máris nagy az érdeklődés a Rózsavölgyi cégnél, hol a belépőjegyeket árusítják.

Rövid hírek. Koós Éva és Barcza Lajos január 11-én tartják esküvőjüket az Egyetem-téri templomban. — A Technikus-bált január 20-án tartják a Vigadóban. — A Széchenyi-bál február 2-án lesz.

Képeinkhez. Mai számunk címlapján a magyar kormányzó feleségének legújabb arcképét hozzuk, mely a Janka műterem mesteri felvétele. Belső címlapunk: de Robien Laura grófné, a budapesti francia megbízott feleségének arcképe. A grófné rendkívül népszerű a budapesti előkelő társaságban, szépsége és kedvessége közismert. Leányának, Erzsébet grófnőnek képét Társaság-rovatunk keretében hozzuk. Törs Tiborné néhány kedves rajza, Székely Aladár néhány pompás arcképfelvétele disziti még lapunkat, hátsó címlapunkon pedig a Társaság Őszi Est-jén rendezett táncverseny két győztesének, Farkas Emmynek és Szvetenay Marietta bárónőnek arcképeit közöljük. Nyomdatechnikai okokból egy elsőrangban érdekes képet voltunk kénytelenek a lap utolsó szövegoldalára beosztanunk: Friederikss báróné és fivérét, von der Borch grófot ábrázolja a Margitszigeten felvett kép, Csáky-Pallavicini örgróf társaságában. A báróné orosz hadnagyként küzdött Lengyelországban a Hasenov tábornok által toborzott orosz ellentorradalmi csapatokban fivérével együtt s mindkettő az orosz ellenforradalmi mozgalom kiváló hőse. A két orosz tiszt néhány hete Magyarországon tartózkodik.

JOGÁSZOK!

KATONA ARTUR DOKTOR

JOGI SZEMINÁRIUMA

Budapest, IX., Ráday-utca 41.

Előkészítés és jegyzetbérlet az összes jogi vizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgára és a közgazdasági tudományegyetem minden fakultására. „Tanácskozás és utmutatás díjtalan.”

PERZSASZŐNYEGEK IPEKDJIAN
Aranykéz-u. 1.

Veszek használt férfi- **BERGER BÉLA** Telefon:
ruhát legmagasabb árban **Károly-körút 5. sz.** József
115-57.

Színház.

Bucsukeringő.

Strauss Oszkár operettjének bemutatója a Városi Színházban.

A bécsi operett valami olyan jellegzetes terméke Bécsnek, mint Miskolcnak a kocsonya, Debrecennek a kolbász, Szegednek a bicska, Tordának a pogácsa, Földvárnak a bajuszpedrő. Okkal és ok nélkül sokat csepülték ezt a színházi műfajt, amely mégis utat tört magának a világexport felé és ha a bécsi librettisták utja nem is a Pantheon felé vezet, annyi bizonyos, hogy pénzszerzés szempontjából, akinek egy kis szerencséje van, nem a legutolsó foglalkozás. Példa erre ama jelentéktelen magyar író, akinek egetverő ambíciójánál csak a tehetségtelensége volt nagyobb s aki végre megunva a »szomorú magyar viszonyokat«, kapta-fogta magát, itt hagyott csapat, papot, felköltözött Bécsbe operettlibrettistának és rövidesen többszörös milliomos lett belőle. Állítólag naponta két operettszöveget ír, egyet ebéd előtt s egyet közvetlen ebéd után.

A *Bucsukeringő* szövege eltér a bécsi típustól: meseszövege meglepően érdekes, részletei vidámak és mulatságosak. A fiatal orosz tiszt megmenti a lengyel grófkisasszonyt a nagyherceg szerelmi támadásától, aki nyilvánosan meg akarja csókolni a grófnőt. Ez a lovagiassága majdnem az életébe kerül, mert a szigorú nagyherceg, részint mert a fiatal tiszt felségsértést követett el, részint pedig, hogy a romantika ki ne maradjon az operettből, halálra ítéli a fiatal tisztet, akit viszont a grófnő ment meg a haláltól. Sok viszontagság után egymáséi lesznek, hogy azután Hencidától Boncidáig ömöljön a sárga lél.

Ez a szöveg minden mulatságos fordulata dacára sem érdekel bennünket annyira, mint *Strauss Oszkár*, a zeneszerző. Ez a fiatal, magas, erősen hajlott orru bécsi muzsikós a *Varázskeringő*, a *Csokoládé-katona*, a *Legénybucsu* után most a *Bucsukeringő*-vel arat jelentős sikert, nemcsak Bécsben, hanem nálunk is. Nincs ugyan meg benne az a művészi stílus, mint Fallban, az a zenei bősz mint Lehárban, de lírai érzései és finom zenekara biztos siker felé viszik ezt az operettjét is, amely azonban mégsem tud versenyezni a *Varázskeringő*-vel.

Az operettbemutatónak külön érdekessége, hogy a magyar színpad újra visszakapta Petrás Sárít, aki a háború első esztendejében mint Lady Somerhof

Amerikába vitorlázott egy gazdag gyáros feleségének s aki most a legszebb, legdecensebb magyar primadonna. Lenge és légies, hangja és zenei készsége meglepően nívós, táncai és toalettjei külön érdekességek. A táncok tekintetében hálás lehet *Strauss Oszkár*nak, aki szakított a modern táncokkal és visszatért a régi, finomabb táncformákhoz, melyek rendkívül megfelelnek Petrás egyéniségének.

Az előadás szép és kifogástalan volt, amelyhez nagyban hozzájárultak a többi szereplők: *D'Arrigo Kornél*, *Sziklay József*, *Betegh Bébi*, *Takács Klári*, *Zátony Kálmán*, és a többiek, valamint *Ferenczi Frigyes*, a darab rendezője.

Második jubileum felé közeledik az *Offenbach*, melyet jövő héten is minden este megismételnek a Királysínházban. Csütörtökön, Vizkereszt napján délután Várady Ily vendégfőlléptével a *Cigánygrófné*-t játsszák.

Peer Gynt állandóan zsufolt házak előtt kerül színre a Magyar Színházban. A kítő drámai költeményt pénteken és vasárnap este is játsszák. Csütörtök este *Góthékkal a Fedora*, szombat este P. Márkus Emiliával a *Névtelen asszony* van műsoron. Csütörtök délután 2 $\frac{1}{2}$ órai kezdettel a *Maria del Carmen*, vasárnap délután pedig 2 $\frac{1}{2}$ órákor P. Márkus Emiliával az *Utolsó csók* megy.

Molière - táblás házakkal: ez a Belvárosi Színház George Dandin előadásának művészi eredménye. Ebben a sikerben igen nagy része van persze a pástorjáték kedvességének, táncainak, dalainak és zenéjének is. Csütörtök délután *A lányom* című népszerű Földes-vígjáték, vasárnap délután pedig Schönherr híres *Gyermektragédiája* kerül színre.

A *Renaissance-Színház*, mely nemcsak Budapest, hanem talán Európa egyik legszebb mozgósínháza, e héten mutatta be a »Koldus és királyfit«, Mark Twain filmre alkalmazott bájos regényét. A walesi herceg és a koldusgyerek kettős szerepét Lubinszky Tibor játssza a darabban olyan szenzációs készséggel, hogy ezt az alakítását a filmművészet egyik legnagyobb sikerű produkciójának minősíthetjük. A színház előadásai hétköznap 5, $\frac{3}{4}$ és $\frac{1}{2}$ 9-kor kezdődnek, ünnepnap már $\frac{1}{2}$ 4-kor. A $\frac{1}{2}$ 9-kor kezdődő előadásokat irodalmi, ének- és táncszámok tarkítják.

Fővárosi Orfeum. Hosszabb szünet után a Fővárosi Orfeum ismét egy operettet illesztett be műsorába és pedig ezuttal először ebben az idényben. Januári programjának keretében »Művészvár« címmel Edmund Eysler kedves és mulattató operettjét mutatja be, melynek finom, fülbemászó zenéje Budapesten csakhamar népszerűvé fog válni.

PERZSASZŐNYEGET vesz és elad
BECHÁR JÓZSEF IV., Kossuth Lajos-u. 14., félem. 16. Tel.: József 43-82.

Simonits J. angol női szabó műterme
VI., Vilmos császár-ut 15. szám.

Jó családból való **diplomás orvosnő**, beszél magyarul, németül, franciául, angolul, **mint betegkísérő, gyermekápoló, titkár vagy társalkodónő, előkelő családdal** Angliába vagy a gyarmatokba elmenne. Szíves megkeresések „Külföld“ jellegre **Blockner** hirdető irodájába **Budapest**, Semmelweis-u. 4, kéretnek.

Spanyolországról.

Irta báró Szalay Gábor.

Ősszel mint az egyetemes postai kongresszuson Magyarország egyik képviselője néhány hetet töltöttem Spanyolországban.

Kiváncsi voltam, mily benyomást fog most reám tenni ez az ország, amelyet első ízben 1898-ban közvetlenül a spanyol-amerikai háború után jártam be. Nagy különbséget találtam a jelenlegi Spanyolország javára, amelynek oka a lezajlott, reánk oly szerencsétlenül végződött világháborúban is keresendő.

A mi lerongyolt állapotunkhoz hozzászokott szemünknek kápráztató, irigységet keltő látvány volt a madridi kirakatok fénye, zsufoltsága; feltűnt a gazdagság, felesleg mindabban, amiben mi most hiányt szenvedünk: mint ételneműek, világitás, fűtés.

Mily csodás muzsika volt fülünknek, midőn átlépve a spanyol határt, a francia papírpénzek helyett csengő ezüst pénzeket, rézgarasokat kaptunk! Csak az volt az elszomorító, ha egy pár durót (= 5 peseta; értékben, nagyságban az ezüst 5 koronásainknak felel meg) rakva mellényzsebünkbe, annak jelenlegi magyar koronákban kifejezett ellenértékére gondoltunk. Mert a háború alatti neutrális magatartásának köszönheti Spanyolország, hogy pesetája ma majdnem egyenlő értékű a svájci frankkal. Ugy látszik azonban, a pesetának e magas árfolyama vissza fog fejlődni. A háború alatt az ország készleteit felélte s most, annak befejezte óta, az ipari, gyári vidékeken egymást érik az általános s részleges strike-ok, amelyeket a szindikalista (azaz bolsevista tanok által félrevezetett) munkásság rendez, bomba- és revolvermerényletek a gyártulajdonosok ellen, amely merényletek ellen a kormány a legutóbbi időkig tehetetlennek bizonyult. Ha nem is valószínű, hogy e mozgalmak a vele szemben idegenül álló földmivesnépre átterjedjenek, a produkciót mindenestre megállítják vagy hátráltatják s így az ország teljesen a bevételre szorulván, valutája kell, hogy romoljék.

Meglepő Madrid fejlődése. Különösen a háború alatt vett ez nagy lendületet nemcsak népessége tekintetében, amely most már a milliót eléri, hanem építkezés szempontjából is. A régi városrészekben széles új utakat nyitnak, szűk utcákat szélesítenek, itt és az új negyedekben fényes új paloták, középületek, bérházak nőnek a földből; ezek részint a kissé cifra spanyol renaissance-stylusban fehér terméskőből épülve, a cukorból épült mesebeli tündérpalotákra emlékeztetnek, részint a meleg éghajlatra számítva, frontjuk csupa ablak

és üveg. Tagadhatatlanul bizonyos egységes, különleges karaktert kölcsönöznek a városnak.

Roppant élénk az utcai élet különösen délután 5—6 órától kezdve, mikor egyes kedvelt utcákban — csodálatos, hogy erre minden spanyol városban a legszűkebb utcát választják ki — ember-ember hátán tolong s az akinek sietős a dolga, egyáltalán nem tud előrehaladni. Fokozza a zsvajt a rengeteg sok újságnak számos rikkancsa, kik éktelen ordítózással kínálják lapjaikat, ugyszintén a különféle egyéb vándor-elárusítók.

A munka-, illetve a napi beosztás nem nagyon szerencsés, legalább a magunkfajta embereknek nem; reggel 9—10-től 1/21-ig munka; 1/22—3-ig lunch, 1/24—6-ig munka, este 9—1/211 közt ebéd, utána le nem fekdíthetvén — mert rengeteg sokat és sokfélét esznek minden étkezésnél — természetesen mennek sétálni vagy a színházak esti előadásaira, amelyek 1/211 órákor kezdődnek s éjfél utáni 1/22-ig eltartanak. Kétségtelenül egészségesebb a mi életmódunk, hogy dél előtt dolgozva a főétkezést nappal fogyasztjuk el s idejében fekszünk le.

A színházat szereti a spanyol, talán még jobban, mint az olasz. Majd minden színház délutáni (1/27-kor kezdődő) és esti előadást is tart; az estiek rendszerint tömve vannak s igen élvezik a zarzuelákat, a kis egyfelvonásos darabokat, amelyekből 2—3-at is előadnak egy előadás tartama alatt s amelyek bármelyikére külön is lehet jegyet venni. Különös szokásuk, hogy e kisebb színházakban a nézőtéren fentartják a kalapokat az előadás megkezdéseig s nyugodtan dohányoznak is. Általában mindenütt s mindenkor dohányoznak; spanyolt cigaretta nélkül látni alig lehet, pedig az ottani dohány rossz és aránylag igen drága. 10 centimoson aluli cigaretta, 75 centimoson aluli szivar jóformán élvezhetetlen; tessék azonban az árakat átszámítani!

Megnéztem egyszer az őrségváltást a királyi palota előtt Madridban. Nemcsak gyalogság, hanem lovasság és tüzérség is váltatnak. Furcsán hat reánk, midőn az apró, nagyon cifra egyenruhájú katonák lassu ütemben — mint nálunk temetéskor — mérik végig az óriási térséget s kiérve azután, egyszerre vig indulót játszva folytatják utjukat a kaszárnnyába. Egy nagyon szép és megszívlelendő dolgot tapasztaltam ugyanekkor; a zászló előtt minden ember tisztelettel megemeli kalapját!

Eredeti megfigyelni, hogy az utcán, villamoson,

LIBÁL B. látszer-, tanszer- és mechanikai játék-árak raktára
BUDAPEST, IV., Duna-utca 6. szám. (Klotild-palota)

Cologne Ambroyal
Orosz módra készült
ambroas kölniviz különlegesség
Kapható előkelő illatszerészeknél, gyógytárakban
és drogueriákban.
Főraktár:
Lengyel György és László
illatszerészeknél
Budapest, VI. Nagymező-u. 20. sz.

Kehrling K. kelmefestő- és vegytisztító-gyár
III., Zsigmond-tér 10. Tel. 63-36.

Brilliáns, gyöngy, gyémánt-ékszereit, ha megbecsül-
tette, horribilis árban értékesítheti, régi
pénzeket, arany, ezüst, platina-tárgyakért fazont is fizetek.
HARTENSTEIN ékszerésznél, Rákóczi-ut 9. (Pannónia mellett.)

City Drogeria

Az előkelő világ boltja.

Pompea divatteremben modell-kosztümök, elegáns utcai és estélyi ruhák készülnek
Pompea fodrász, kozmetika, maniküre termeimben arcápolás, hajfestés
SZOTYORI NAGY IRÉN, Harisbazar-utca 3, félemelet 2.

vonaton mily könnyen minden formalitás nélkül elegyednek beszédbe egymással a legkülönbözőbb társadalmi állású emberek; e tekintetben rendkívül liberális, demokratikus a felfogásuk. Emellett mondhatni, hogy a legegyszerűbb ember is előzékeny és szíves, durva szót aránylag ritkán hallani, ami kellemesen tűnik fel az itthoni eldurvult viszonyok között élni kénytelen emberfiának. A hosszabb ottlét esetén az érintkezésnek rendkívül kellemetlenül érezhető akadálya, ha valaki nem tud spanyolul. Még a középosztálybeliekénél is, úgy tapasztaltam, ritka, ha valaki a spanyolon kívül egyéb nyelvet is beszél.

A spanyolok, bár a háboruban dicséretesen kitartottak a semlegességben és élvezik is most annak előnyeit, nagy általánosságban mégis a centrális hatalmak felé hajolnak sympathiájukkal. Az ősi aristocratia, papság, katonaság, a nép, a parlamenti jobboldal velünk érzett. Sajnos, speciell rólunk magyarokról keveset tudnak, tulmessen esünk tőlük. Ezen kellene segíteni elsősorban ujságjaink révén, azután egyesületek, tudományos és egyéb intézmények állandó érintkezése útján.

Műkincsekben mérhetetlen gazdag ez az ország. Madridban a Prado, a híres képtár az, amely Velasquez, Goya, Murillo remekeivel leköti az embert. Építkezések terén inkább szegénynek mondható e város, mert hiszen nem régi. Aki azonban a spanyol építőművészek remekeiben akar gyönyörködni, forduljon bárhova: Avila, Toledo, Segovia, az Escorial, Burgos, Sevilla, Cordoba és Granada a mór építészeti gyöngyével, az Alhambrával, mind oly helyek, amelyekről feledhetetlen benyomásokat fog magával vinni az utazó. A spanyol műveltség, művészet, imperium elmúlt nagyságáról fognak az ottani kincsek regélni mindig. Erről csakis e helyeken, s nem a modern fővárosban alkothatunk magunknak helyes fogalmat. Itt a jelen emberei is kissé a múltban élnek, szeretettel csüggnék ez emlékeken, ismerik minden műkincsök történetét, becsét, büszkeséggel vegyes kíváncsisággal kérdik véleményünket felőle s természetesen veszik, de e mellett mégis örülnek, ha az ember elragadtatását nyilvánítja.

A széles vágányú vasut országát Irunnál hagytam el, de a pyrenaei félszigeten töltött kedves idők emlékei tovább kísérték s gyönyörködtetnek ma is.

A Margitszigeten: Friederikss báróné, von der Borch grófnő orosz hadnagy és fivére von der Borch gróf orosz főhadnagy. Középen Csáky-Pallavicini őrgrof. Jelfy felvétele.

A nyugta.

Tréfa.

Irta Békeffy László.

Személyek: Bankigazgató. Könyvelő.

(A középen asztal két székkal, az asztal mellett a direktor ül, ujságot olvas, amikor a függöny felmegy, kis szünet.)
 (Kopogás — szünet. Kopogás — szünet. Kopogás.)

Igazgató: Szabad. (Nem néz arra, aki bejött, tovább olvassa az ujságot.)

Könyvelő: Alászolgája!

Igazgató (nem néz rá): Jó napot! (Szünet.)

Könyvelő (hangosabban): Alászolgája!

Igazgató: Jó napot. (Felnéz.) Ja, maga az. Nincs pénz.

Könyvelő: Bocsánatot kérek, igazgató ur...

Igazgató (közbevág): Nincs pénz.

Könyvelő: Bocsánatot kérek, ig...

Igazgató: Nézze barátom, maga itt ugyan hiába strapálja magát, mert ha ötven évig dolgozik itt úgy, mint egy bivaly, akkor se tudja ledolgozni azt az előleget, amit már innen kicipelt. (Hangosabban.) Nincs pénz.
Könyvelő: Bocsánatot kérek, igazgató ur, jelen esetben nem azért jöttem.

Igazgató: Hanem?

Könyvelő: Hallottam, hogy igazgató urnak máma van a születésnapja...

Igazgató (közbevág): Ajajaj.

Könyvelő: Hallottam, hogy igazgató ur a közel jövő-

Üradalmaknak, gazdáknak, szövetkezeteknek, bányáknak, beszerzési csoportoknak
legmegbízhatóbb minőségű

munkásbakancsokat, tisztviselő-cipőket és finom női cipőárukat

nagybani árak mellett szállít az évek óta megbízhatóan elismert

MÜLLER L. K. és TÁRSA cég
 BUDAPEST, IV., Károly-körút 4. sz., I. emelet.

Számtalan elismerőlevél állami intézetektől, szövetkezetektől és uradalmaktól.
 Kérje képes árjegyzékünket, melyet díjmentesen küldünk!

